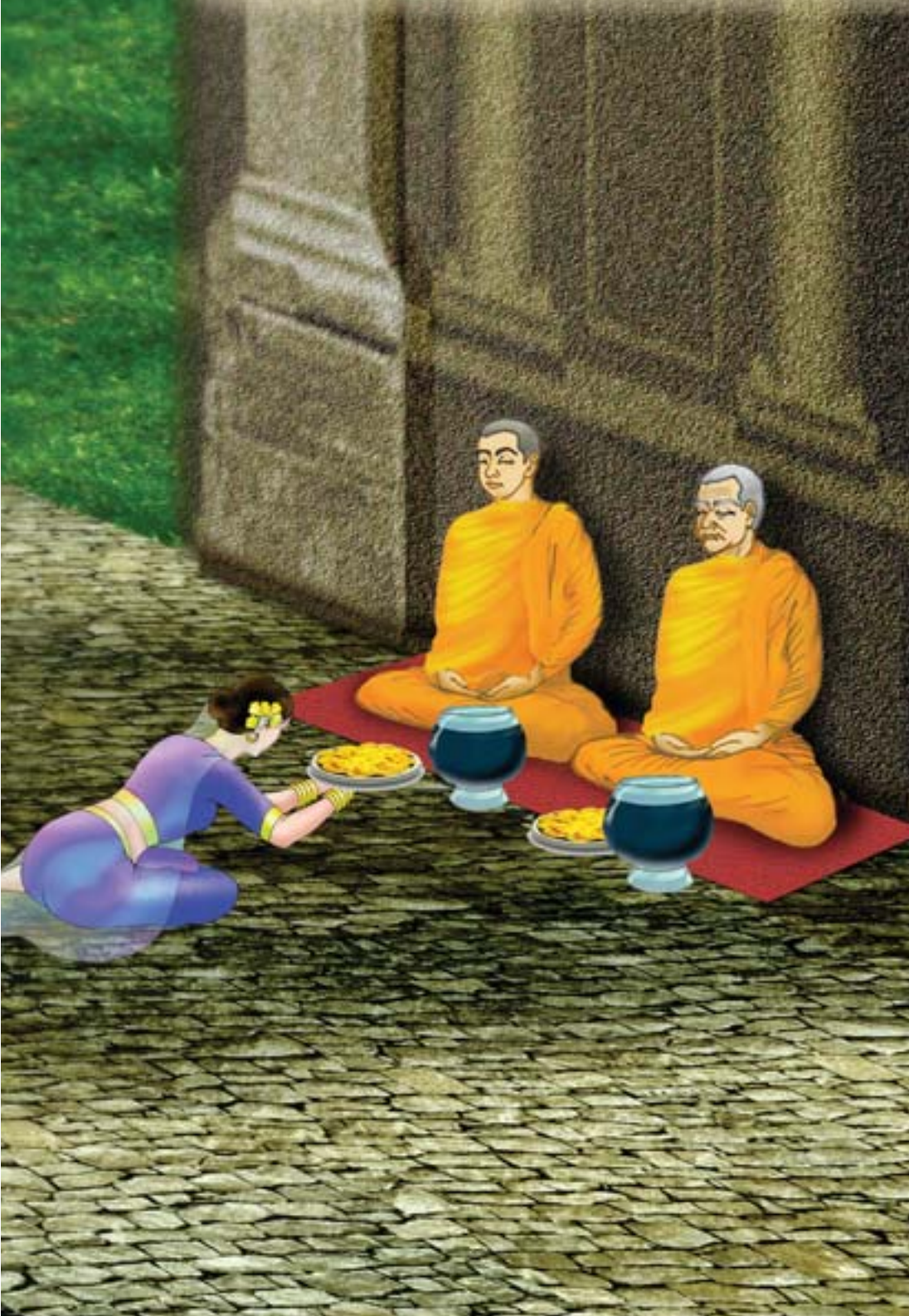

พ ร ะ ท ิ พ พ ม ั ล ล บ ุ ต ร (๓)

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุหรือภิกษุณีบางรูป แม้มีทุกข์
โทมนัส มีหน້านองด้วยน้ำตา ร้องไห้อยู่ ย่อมประพฤติพรหมจรรย์
ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์ เธอย่อมถึงฐานะอันน่าสรรเสริญ ที่ชอบแก่
เหตุ ๕ ประการในปัจจุบัน คือ เธอมีศรัทธาในกุศลธรรม มีhiri
มีโอตตัปปะ ปราศจากความเพียร และมีปัญญาในกุศลธรรม
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุหรือภิกษุณีบางรูป แม้มีทุกข์โทมนัส
มีหน້านองด้วยน้ำตา ร้องไห้อยู่ ย่อมประพฤติพรหมจรรย์ให้
บริสุทธิ์บริบูรณ์ เธอย่อมถึงฐานะอันน่าสรรเสริญที่ชอบแก่เหตุ
๕ ประการนี้แล

พระเทพมงคลนฤมิตร (๓)

๔๓๓

การตั้งใจทำความดีเป็นความคิดที่ประเสริฐสุด แต่บางครั้งอาจจะมีอุปสรรคต่างๆ บังเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น เราจะต้องอดทน และมีกำลังใจที่เข้มแข็ง จึงจะเอาชนะอุปสรรคทั้งหลาย บรรลุถึงเป้าหมายอย่างน่าชื่นใจ ชีวิตของนักสร้างบารมีก็เป็นอย่างนี้ เพราะได้ก้าวลงสู่สมรภูมิรบอันยิ่งใหญ่ จะต้องทำสงครามรบกับกิเลสอาสวะภายในใจ ผู้ใดเอาชนะใจของตนเองได้ ผู้นั้นย่อมจะได้รับชัยชนะอันน่าภาคภูมิใจ และเป็นที่ยกย่องสรรเสริญของมนุษย์ และเทวาทั้งหลาย

มีวาระแห่งพระบาลีที่ปรากฏใน ลิกขสูตร ความว่า

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุหรือภิกษุณีบางรูป แม้มีทุกข์ โทมนัส มีหน້านองด้วยน้ำตา ร้องไห้อยู่ ย่อมประพฤติพรหมจรรย์ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์ เธอย่อมถึงฐานะอันน่าสรรเสริญ ที่ชอบแก่เหตุ ๕ ประการในปัจจุบัน คือ เธอมีศรัทธาในกุศลธรรม มีหิริ มีโอตตปปะ ปราศจากความเพียร และมีปัญญาในกุศลธรรม ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุหรือภิกษุณีบางรูป แม้มีทุกข์ โทมนัส มีหน້านองด้วยน้ำตา ร้องไห้อยู่ ย่อมประพฤติพรหมจรรย์ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์เธอย่อมถึงฐานะอันน่าสรรเสริญ ที่ชอบแก่เหตุ ๕ ประการนี้แล”

นักสร้างบารมีผู้ตั้งใจจะทำพระนิพพานให้แจ้งนั้น จะ

พระทัตถะพมัลลบุตร (๓)

๔๗๔

ต้องใช้กำลังใจอย่างสูงที่จะต่อสู้กับอัสวกิเลสที่สั่งสมอยู่ในใจ
สิ่งใดที่ยากทำ บางครั้งต้องละเว้น ต้องหักห้ามใจ ไม่ตามใจกิเลส
ยิ่งเป็นนักบวช ยิ่งต้องระมัดระวังอย่างมาก เพราะจะต้องต่อสู้
กับกิเลสภายใน ที่คอยยั่วยวนใจให้ออกนอกเส้นทางของพระ-
ธรรมวินัย การเป็นนักบวชที่สมบูรณ์ได้ จึงเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจ
บัณฑิตทั้งหลายก็อนุโมทนาสรรเสริญ ดังเช่นพระดำรัสที่ได้นำ
มากล่าวข้างต้น

เมื่อตอนที่แล้วเล่าถึงเรื่องของพระทัตถะพมัลลบุตรซึ่งเป็น
พระอรหันต์ ๗ ขวบ ที่ท่านรับหน้าที่อันยิ่งใหญ่ เป็นผู้จัดการ
แจกแจงเสนาสนะ และรับหน้าที่นิมนต์พระไปยังบ้านเจ้าภาพ
ทั้งหลาย ท่านได้ทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ไม่ขาดตกบกพร่อง จน
กระทั่งมาถึงตอนที่ท่านนิมนต์พระเมตติยะ และพระภุมมชกะ
ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ทำทานมาน้อยในอดีต จึงไม่ค่อยได้ลากลับการะ
เหมือนพระภิกษุรูปอื่น ครั้นรู้ตัวว่าจะได้ไปฉันที่บ้านของคฤหบดี
ก็ดีใจมาก จึงออกบิณฑบาตมุ่งตรงไปยังบ้านของท่านคฤหบดี
ตั้งแต่เช้า

*เมื่อทาสีผู้รับมอบหมายจากท่านคฤหบดี เห็นพระภิกษุ
สองรูปนั้นกำลังเดินมาแต่ไกล ก็ปลุกอาสาสนะไว้ที่ซุ้มประตู

พระตำหนักพุทธมณฑล (๓)

๔๖๕

นิมนต์ให้นั่งบนอาสนะที่จัดเตรียมไว้ พระเมตติยะและพระภุมมชกะคิดว่า เขาคงจัดเตรียมภัตตาหารยังไม่เสร็จ จึงให้เราทั้งสองนั่งรออยู่ที่ซุ้มประตู ครั้นถึงเวลา นางทาสีก็นำปลายข้าวกับน้ำผักตองมาถวาย พนางเชื้อเชิญว่า “ขอนิมนต์พระคุณเจ้าทั้งสองฉันเถิด เจ้าข้า” ท่านจึงซักถามว่า “ทำไมถึงเอาปลายข้าวมาถวาย” นางทาสีจึงชี้แจงว่า “ท่านเจ้าข้า ท่านคฤหบดีสั่งข้าพเจ้าให้รับรองพระคุณเจ้าทั้งสองที่นี่ และให้จัดอาหารเช่นนี้ถวาย ทั้งให้คอยปฏิบัติอยู่จนกระทั่งพระคุณเจ้าฉันเสร็จ เจ้าข้า”

พระเมตติยะและพระภุมมชกะ ต่างคิดในแง่ลบว่า “เมื่อวานนี้ ท่านคฤหบดีเข้าไปหาพระทัตพมัลลบุตรเถระ สงสัยพระทัตพมัลลบุตรคงจะแกล้งเราเป็นแน่” คิดแล้วรู้สึกเสียใจจนฉันอาหารไม่ลง ฉันพอเป็นพิธีเท่านั้น และรีบลากลับด้วยความไม่พอใจ โดยไม่ได้นึกถึงตนเองว่า ที่เป็นเช่นนี้ เพราะการประพฤติดันไม่ตั้งอยู่ในพระธรรมวินัยของตนนั่นเอง

เมื่อกลับไปถึงวัด ทั้งสองเก็บบาตรและจีวรพนางนั่งทอดถอนใจไม่ยอมพูดจากับใคร ขณะเดียวกันนั่นเอง นางเมตติยาภิกษุณีผู้มีความคุ้นเคยกัน ได้มาเยี่ยมพระเมตติยะและพระภุมมชกะ นางได้พูดทักทายหลายหน แต่ท่านทั้งสองกลับไม่ยอมปราศรัยด้วย ยังคงนั่งหน้าบอกรับไม่รับ นางนึกแปลกใจ

พระทัตพมัลลบุตร (๓)

๔๗๖

กลัวว่าจะทำอะไรให้พระทั้งสองขัดใจ จึงเรียนถามว่า “ดิฉันทำผิดอะไรหรือพระคุณเจ้าถึงไม่ยอมพูดจาด้วย”

ด้วยความที่ท่านทั้งสองยังมีอารมณ์ค้างอยู่ในใจ จึงพูดกับนางว่า “เราทั้งสองถูกท่านพระทัตพมัลลบุตรข่มเหงเอา ทำให้ได้รับความอับอาย” นางเมตติยาภิกษุณีถามว่า “ท่านพระทัตพะข่มเหงรังแกพระคุณเจ้าทั้งสองอย่างไร และจะให้ดิฉันช่วยทำอะไรได้บ้าง ขอให้พระคุณเจ้าทั้งสองจงบอกมาเถิด” พระเมตติยะและพระภุมมชกะ ตอบว่า “ถ้าเธอจะช่วยพวกเรา เธอจงไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า แล้วกราบทูลใส่ร้ายพระทัตพมัลลบุตรว่า “พระทัตพมัลลบุตรได้ประทุษร้ายเราทั้งสอง”

ด้วยความเคารพเลื่อมใสในท่านทั้งสอง นางภิกษุณีรับคำขอร้องนั้น และไปเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า กราบทูลฟ้องพระทัตพมัลลบุตรเถระผู้ไม่มีความผิด โดยหวังจะทำลายชื่อเสียงของพระทัตพมัลลบุตรให้มัวหมอง จะได้ลาสิกขาไป ทั้งๆ ที่พระพุทธรองค์ทรงรู้ว่า พระทัตพมัลลบุตรจะไม่ทำเช่นนั้น แต่เพื่อป้องกันการครหานินทา จึงตรัสเรียกประชุมสงฆ์ทันที

เมื่อคณะสงฆ์พร้อมด้วยพระทัตพมัลลบุตรมาประชุมพร้อมกันแล้ว พระพุทธรองค์ตรัสถามพระทัตพมัลลบุตรในท่ามกลางหมู่สงฆ์ว่า “ดูก่อนทัตพะ เธอนึกได้หรือไม่ว่า เคย

พระทัตพพมัลลบุตร (๓)

๔๖๖

ทำกรรมชั่วช้าอย่างทีนางภิกษุณีนี้กล่าวหา” พระเถระกราบทูลว่า “ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้า เรื่องทั้งหมดพระองค์ทรงทราบอยู่แล้วมิใช่หรือ พระเจ้าข้า” พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสถามซ้ำอีกเป็นครั้งที่ ๒ เพื่อให้ท่านพระทัตพะตอบเองว่า ได้ทำหรือไม่ได้ทำ

พระทัตพพมัลลบุตรกราบทูลเหมือนครั้งแรก พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงพิจารณาเห็นว่า การกล่าวแก้ตัวของพระทัตพพมัลลบุตรเถระไม่กระจ่างแจ้ง จึงตรัสว่า “ดูก่อนทัตพะ บัณฑิตทั้งหลาย ไม่กล่าวแก้อธิกรณ์เหมือนเธอ หากเธอเคยกระทำ จงกล่าวว่าได้ทำ หากเธอไม่ได้ทำจงกล่าวว่า ไม่ได้ทำ นี่เป็นความงามในพระธรรมวินัย”

พระทัตพพมัลลบุตรเถระจึงกราบทูลว่า “ข้าแต่พระผู้มีพระภาค นับตั้งแต่ข้าพระองค์เกิดมา แม้แต่เพียงจะฝันไปว่าได้เสพเมถุนธรรม ก็ยังไม่เคยเลย ไม่ต้องกล่าวถึงตอนที่ตื่นอยู่ว่าข้าพระองค์จะทำกรรมอันลามกถึงปานนี้ ข้าพระองค์ไม่เคยกระทำ และไม่เคยคิดด้วย พระเจ้าข้า”

พระบรมศาสดาทรงพอพระทัยในคำให้การของพระทัตพพมัลลบุตร แม้พระพุทธร่องค์จะทรงรู้เรื่องราวทั้งหมดที่เกิดขึ้น แต่เพื่อให้ความจริงกระจ่างแจ้งแก่ปุถุชน และหวังอนุเคราะห์ผู้ไม่รู้ไม่ให้มีบาป จึงทรงกระทำเช่นนั้น พระพุทธร่องค์ตรัสสั่งให้

พระเทพมงคลนฤมิตร (๓)

๔๗๘

พระภิกษุผู้ทรงธรรมมาไต่สวนทบทวนหาข้อมูล แล้วเสด็จลุกจากพุทธอาสน์เข้าสู่พระคันธกุฎี ฝ่ายพระภิกษุทั้งหลายได้ช่วยกันสืบหาพระภิกษุผู้เป็นต้นเรื่องตามพระพุทธานุญาต ในที่สุดก็รู้ว่าพระเมตตियะ และพระภุมมชกะเป็นผู้เลี่ยมสอนนางเมตตียาภิกษุณีให้กุเรื่องขึ้น

จากเรื่องนี้ เราจะเห็นได้ว่า แม้เราจะทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ที่สุด ก็อาจเกิดการเข้าใจผิดกัน ไม่เว้นแม้กระทั่งพระอรหันต์ผู้หมดกิเลสแล้ว ฉะนั้น การเข้าใจผิดจึงเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ง่าย และพร้อมจะเกิดขึ้นเสมอในสังคมโลกปัจจุบัน เรื่องราวที่เกิดขึ้นนี้ พวกเราทุกคนควรนำไปเป็นข้อคิดว่า เมื่อเราหรือบุคคลใกล้ชิดเกิดเรื่องราวใดๆ เราควรใช้สติปัญญา พินิจพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบ ต้องมีโยนิโสมนสิการ พิจารณาให้แยบคายละเอียดถี่ถ้วน ก่อนที่จะตัดสินใจ เพราะจะทำให้เกิดผลเสียหายภายหลังได้ ความผิดพลาดแม้เล็กน้อย ก็สามารถเป็นแผลร้ายในใจได้ตลอดไป เพราะฉะนั้น ให้เราหมั่นเจริญสมาธิภาวนา เราจะได้คิดดี พูดดี และทำดี ประกอบด้วยสติปัญญากันทุกคน

